

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Caput IV. De Amissione, Dimissione, Vacatione Beneficiorum simoniacè
obtentorum, & Pœnis Simoniacorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

R Esp. Videndum me desuper in foro beneficiati.
p. 3. q. 749.

Quest. 94. An Simoniacum sit ab eo, qui de novo receptus in Canonicum, pro vel in admissione in possessionem Canonici vel beneficii, vel ad perceptionem distributionum, ante vel post

exigi vel solvi quid temporale, v. g. pecuniam aliquam, vel partem fructuum primi anni prandium vel convivium, & similia pro Canonicis vel beneficiatis illius Ecclesie?

R Esp. Videndum me desuper in foro benef. part. 3. q. 748.

CAPUT IV.

De amissione, dimissione, vacatione beneficiorum simoniace obtentorum, & pœnis Simoniacorum.

Quest. 95. An & qualiter Simonia commissa in resignatione præjudicet resignanti, aut etiam commissa ab uno ex resignantibus noceat alteri ignorant?

R Esp. Videndum me desuper in foro benef. part. 3. q. 759.

Quest. 96. An & qualiter, & cui restituendum pretium acceptum in resignatione & collatione beneficiorum?

R Esp. Videndum me in foro benef. part. 3. q. 755.

Quest. 97. An & qualiter simoniace provisus, de beneficio teneatur illud dimittere?

R Esp. Videndum me desuper in foro benef. p. 3. q. 374.

Quest. 98. An ob Simoniam vacet beneficium, & reservetur Papæ?

R Esp. Videndum me de hoc in foro beneficiati. p. 2. q. 589.

Quest. 99. Simonia, qualiter constare debeat, aut ea, quomodo probetur in ordine ad incurrendas pœnas?

R Esp. Videndum me in foro benef. p. 3. q. 203.

Quest. 100. An & qualiter ob Simoniam mentalem & confidentialem infligitur privatio beneficiorum?

R Esp. Videndum me in foro benef. p. 3. q. 200.

Quest. 101. An & qualiter vacent beneficia ob Simoniam confidentialem?

R Esp. Videndum me in foro benef. p. 3. q. 20.

Quest. 102. An & qualiter de Simonia (& in specie de confidentiali) constare debeat, eaque probari in ordine ad eam puniendam, impetrandumque beneficium, circa quod commissum?

R Esp. Videri me posse de hoc in foro benef. part. 3. q. 203.

Quest. 103. An & qualiter ob Simoniam mentalem, & conventionalem realem infligantur privatio beneficiorum, aliæque pœnae.

R Esp. De hoc videri me posse in foro benef. part. 3. q. 200.

Quest. 104. Ob Simoniam confidentialem, qualiter inducantur privatio beneficiorum, aliæque pœnae?

R Esp. De hoc videndum in foro benef. part. 3. q. 201. & 202.

Quest. 105. Quæ pœnae incurrantur propter commissam Simoniam realem circa beneficia ecclesiastica?

1. **R** Esp. Primò: Quasi recapitulando, & in unum locum recolligendo has pœnas, de quibus sparsum, & veluti incidenter dictum in antecedentibus. Et primò quidem ipso jure incurratur excommunicatio Pontifici reservata, à quocumque, qui beneficium ecclesiasticum quodcumque, sive sæculare, sive regulare, (proprie tamen tale, quale non est pensio, vicaria temporalis &c. ut Less. l. c. n. 137. Suar. l. c. c. 56. n. 6. Pirh. h. t. n. 167.) procurat vel recipit conferendo, eligendo, postulando, presentando, commendando ad illud, confirmando, instituendo, constat ex *extrav. 2. h. t. & ex Bulla Sixti V. hujus Pontificis V. qua incipit: Cum pridem.* & ex AA. cit. cum communi.

2. **R** Esp. Secundo: Quævis collatio, provisio & acquisitio Simoniaci talis beneficii est ipso jure nulla, ita, ut provisus jus nullum acquirat, nec fructus faciat suos, & ad eorum omnium restitutionem, uti & ad dimissionem beneficii teneatur, alias in æternum periturus, juxta cit. *extravag. can. si quis caus. 5. q. 1. & c. Matheus h. t.* ita tamen, ut electio & presentatio legitime facta non irritetur, adeoque non egeat irritatione per subsequutam confirmationem, & institutionem factam simoniace, Less. n. 138. cujus contrarium est, si in priori actu commissum, cum tunc omnes actus subsequentes sint irri.

3. **R** Esp. Tertiò: Non tantum beneficium simoniace obtentum, ante omnem sententiam dimitendum, sed & ad idem obtinendum, deinceps in perpetuum reddatur inhabilis, nisi Papa dispenset, ut tenet communis post citatam Bullam Pii V. *cum pridem.* quidquid videatur dici in *c. penult. de elect. & c. nobis fuit. v. ab Episcopo.* contrarium, nempe talem non nisi pro illa vice esse inhabilem ad illud beneficium obtinendum. Quamvis autem simoniace obtinens beneficium reddatur quoque inhabilis ad obtinenda quæcumque alia beneficia, juxta expressa verba cit. *bulle cum pridem:* Navar. tamen *conf. 92. h. t.* Suar. l. c. c. 58. n. 11. Less. l. 2. de *just. c. 35. du. 26.* Castrop. l. c. p. 25. n. 7. Pirh. h. t. n. 170. & alii, sentiunt, dictam bullam quoad hoc non esse ulu receptam, vel ante sententiam Judicis condemnatoriam, aut saltem declaratoriam ad hanc pœnam non obligare in conscientia, adeoque aliud beneficium licite & valide obtineri posse sine ulla

ulla dispensatione, nisi prior illa Simonia deducta jam fuerit ad forum contentiosum, & talis pro Simoniano condemnatus vel declaratus.

4. Resp. Quartò: Privat quoque Simonia beneficiis aliis prius legitime obtentis, non tamen ipso jure, seu ante sententiam Judicis condemnatoriam de commissa Simonia; cum jus nullibi hanc poenam inducat, Abb. in c. cum Clerici, de passis, n. 2. Felin. in c. insinuatum, h. t. Navar. l. c. Suar. l. c. n. 6. Castrop. l. c. n. 4. Pirh. n. 169. Reiffenst. h. t. n. 269. Quòd autem per sententiam privari possit prae habitis beneficiis, docent AA. juxta clarum textum c. 2. de confessis. non autem eo ipso privatur quoque fructibus perceptis dictorum beneficiorum, nisi hoc ipsum in ea sententia, uti fieri potest, exprimat, Suarez. Pirh. Reiffenst. l. c. in conscientia tamen sicut beneficium simoniace obtentum dimittere, ita & fructus ex eo perceptos restituere debet, quantumcumque Simonia sit occulta.

5. Resp. Quintò: Simoniace obtinens beneficium perpetuò deponendus ab altaris ministerio seu officio, prout constat ex cap. erga Simoniacos. 1. q. 1. ex cap. de hoc h. t. c. 2. de confessis, quae tamen poena non incurritur ipso jure, sed per sententiam est infligenda, arg. cit. textum, maxime c. de hoc. Porro per depositionem perpetuam ab altaris ministerio, intelligi eandem poenam, quae statuitur c. 2. de confessis, nempe depositionem ab officio & beneficio, siue agatur per viam accusationis, siue per viam inquisitionis, cum Gloss. in cit. c. deponendi, tradit Pirh. h. t. n. 165. Non tamen Simoniacus in beneficio deponitur ab ordine, si contra eum procedatur per viam inquisitionis tantum: quamvis & poena depositionis ab ordine, si Simonia notoria sit, imponi possit, juxta c. qualiter, de accus. & c. 2. cum ab homine, de judicis.

Quaest. 106. Quae poenae Simoniae in casu, quo quis beneficium obtinuit per Simoniam ab alio commissam.

Resp. Qui per Simoniam realem ab alio, v. g. à parente, consanguineo, amico &c. commissam, nulliter beneficium acquisivit, teneat illud una cum fructibus ante omnem sententiam Judicis dimittere, quamprimum rescit Simoniam in eo commissam, etsi id prius nescivit, adeoque bona fide accepit & frui cepit: ita unanimes, & certa ob claros textus juris. c. non fuit. & c. sicut tuis. h. t. c. de elect. can. 1. caus. 1. Non tamen tenetur quis in hoc casu restituere quoque fructus, quos bona fide consumpsit, aut quos percepit tanquam condignum stipendium sui ministerii spiritualis bona fide praestiti, Suar. l. c. c. 57. n. 36. sed neque is, in cuius odium ex fraude alterius beneficium eo ignorante obtinuit, etsi rescit simoniace obtentum, illud aut fructus restituere, cum in eo casu provisos fuerit licite & valide, juxta c. nobis fuit, h. t. ex ea ratione: quòd non sit indulgentum malitiis hominum, & non debeat aliquis alterius odio praegravari. c. 22. de reg. jur. in 6. idem dicendum, si ille cum ignorantia beneficium per tertium simoniace obtentum per triennium bona fide possedit, Suar. l. c. n. 9. Less. cit. c. 35. du. 25. n. 140. Castrop. cit. p. 25. n. 3. Reiffenst. h. t. n. 278. cum per triennium beneficium titulo colorato possidens pacifice, super eo amplius molestari nequeat juxta reg. cancell. 36. de triennali, non obstante, quòd vi ejusdem regulae ad fruendum favore ejusdem requiratur, quòd sine ingressu Simoniano beneficium obtinuerit: quia id in-

telligendum de eo, qui per seipsum beneficium simoniace obtinuit, vel per alterius Simoniam, si statim vel saltem intra triennium id rescivit, cum tunc bona fide non possederit. Neque etiam beneficio hujus triennalis possessionis pacifice derogatur quoad praesens punctum, quòd c. sicut tuis. h. t. dicatur, parvulos, qui per parentes datam pecuniam obtinuerunt Ecclesiam, eam debere dimittere, cum tamen illi ignari Simoniae possederint per plures annos ultra triennium. Nam potius contrarium dicendum, & per cit. regulam cancellariae, utpote posteriorem, cit. c. sicut tuis, similibusque Canonum statutis, utpote prioribus, esse derogatum, ut Reiffenst. h. t. n. 279. vel dicendum, quòd cit. c. tuis. intelligendum de parvulis, qui Simoniam commissam à parentibus resciverunt, aut intra triennium parentibus incaute propalantibus, quantum in eos impendere debuerint. Item idem dicendum, seu non dimitendum beneficium, cujus provisio valida in casu, quo sciente aliquo simoniace per alium procurari sibi beneficium, ante collationem contradixit, dum alter, eo dein incio, pergens in sua Simonia reipsa procuravit illi beneficium, isque illud recepit bona fide, putans illud absque Simonia sibi obvenisse, Reiffenst. n. 280. & 281. juxta expressum textum cit. c. sicut tuis.

Quaest. 107. Quae poenae Simoniae commissae circa susceptionem & collationem Ordinum?

1. Resp. Primò: Committens Simoniam realem ex utraque parte completam, tam conferendo, quam suscipiendo Ordines, siue dando, siue recipiendo temporale, ipso facto incurritur excommunicatio Papae reservata, ut constat ex extrav. 2. h. t. Neque enim sibi imponitur haec poena solis committentibus Simoniam realem in beneficiis: Etsi hanc poenam statuens Pontifex, immediate ante loquatur de beneficiis; sed comprehendit totam materiam, etiam antecedentem, in qua mentio facta de Simonia commissam in materia Ordinum; ita cum Less. & Laym. Pirh. h. t. n. 156. & Reiffenst. n. 258. Dum autem dicitur, ipso facto incurri haec poena, id speciale est, in quantum nulla poena juris ob Simoniam etiam realem incurritur ipso facto praeter commissam in ordine, beneficiis, ingressu in religionem, ut Nav. in man. c. 23. n. 111. vers. 6. & 7. Suar. l. 4. de Simon. c. 55. n. 5. Less. cit. c. 35. n. 130. Pirh. h. t. n. 154. Porro nomine ordinum hic veniunt tam minores, quam majores, ut quorum quolibet confertur specialis potestas in ordine ad Sacerdotium, in quo character Ordinis completur, Suar. l. c. c. 56. n. 4. Barbof. in cit. extrav. 2. n. 8. Pirh. n. 56. Quinimo dictam excommunicationem locum habere in conferentibus & recipientibus primam tonsuram, tenent Suar. l. c. n. 5. Laym. l. c. c. ult. §. 7. n. 79. Pirh. l. c. aliisque apud Barbof. l. c. n. 8. contra Less. ex ea ratione allata à Pirh. tum quòd communi modo loquendi per primam tonsuram dicatur quis ordinari, id est, in ordine Clericorum constitui, & in hoc sensu prima tonsura sit Ordo; tum quia aliae quoque poenae statutae contra Simoniacos in Ordine, habent locum in collatione primae tonsurae. Notarium tamen, qui pro expeditione dimissoriaum, aut sigillo accipit aliquid, non incurritur excommunicationem, probabile centet Pirh. l. c. eò, quòd Trid. sess. 21. c. 1. de reformatione, ad eum non extendat excommunicationem.

2. Resp. Secundò: Praeter excommunicationem, conferens ordines per Simoniam realem completam & per-

& perfectam accepro, vel re aliqua æquivalente spectato jure communi decretalium, ipso facto est suspensus à collatione omnium Ordinum saltem ad triennium, juxta *c. 45. h. t.* ubi idem dicitur de præsentatore ad ordines. Dicitur primò: *Per Simoniam realem completam*, qualis non est, dum non intervenit datio alicujus pretii, aut remissio obligationis jam ortæ, seu juris acquisiti, dum ordinandus jurato promisit se, postquam ordinatus, non exacturum sustentationem ab ordinante, sed eam remissurus pro tempore, quo debetur, adeoque Simonia realis directè non fuit commissa, unde mitius puniri debet per suspensionem temporalem seu triennalem. Dicitur secundò: *Spektato jure communi decretalium*: nam ex nova constitutione Sixti V. quæ incipit: *novum & salutare*, ejusdem Pontificis 9. 1. simoniacè conferens Ordines, à collatione quorumcumque Ordinum, atque adeo primæ tonsuræ, & ab executione omnium munerum pontificalium eò ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiæ interdictus existit; quarum censurarum absolutionem, etsi Simonia sit occulta, sedi Apostolicæ reservat. Quas etiam censuras & pœnas contra simoniacè ordinantes & ordinatos permanere voluit Clemens VIII. in *constit. sua* 40. quæ incipit *Romanum*. Etsi quò ad alia quædam Bullam Sixti V. ad terminos juris communis reduxerit. Insuper ut expressè habet cit. constitutio Sixti V. si memoratum interdictum violet ordinans, præter irregularitatem, quam incurrit vi, *c. 1. & 20. de sent. excom.* suspensus est à regimine & administratione suæ Ecclesiæ, & perceptione omnium fructuum suorum beneficiorum; independentè quoque à dictis bullis, si Simonia ab ordinante commissa non est occulta, sed manifesta, & is de ea accusatus convinceretur, à suo gradu & officio ecclesiastico est deponendus vi. *cap. si quis Episcopus. caus. 1. q. 1.* Etsi hoc depositio non ipso jure, sed per sententiam Judicis infligenda, ut Reiffenst. *h. t. n. 260.* citans Pirh. *h. t. n. 168.* qui tamen ibi loquitur, non de simoniacè ordinante, sed de eo, qui expulserit ab Ecclesia ordinatum, (id est, titè & canonicè institutum) & in ejus viventis locum successerit. Et hæc de suspensione à collatione & exercitio Ordinum, intelligenda quoque de præsentatore ad ordines, ut Pirh. *h. t. n. 159.* quo nomine venit Archidiaconus, seu is, cujus officium est, examinare ordinandos, inquirere in eorum titulum, an sufficiens sit ad ordines, & postmodum præsentare Episcopo ordinandos. Nunc etiam de suspensione, aliisque pœnis incurrendis à simoniacè ordinato.

3. Resp. Tertiò: Ordinatus quoque simoniacè scienter, præter excommunicationem (quam etiam ipso jure seu facto incurrit arg. *c. 1. reperitur. q. 1.* juncta *Extravag. cum detestabile. h. t.* ipso jure est suspensus ab executione omnium ordinum tam simoniacè susceptorum, quam aliorum, etsi crimen sit occultum, arg. cit. *c. cum detestabile. §. 1.* loquentis indefinitè: *omnium ordinum suorum*, adeoque non restringendum ad solos ordines simoniacè susceptos, ut Less. *l. c. n. 135.* Laym. *l. c. num. 7.* Pirh. *h. t. n. 160.* Reiffenst. *n. 262.* cum communiori DD. Et si in tali suspensione adum alicujus Ordinis exercuerit, incurrit etiam irregularitatem, *c. Apostolica de cler. excom. & c. is, cui de sent. excom.* Insuper incurrit privationem omnium officiorum & beneficiorum, & inhabilitatem ad ea, si fuerit sæcularis; Et, si fuerit regularis, privationem vocis activæ & passivæ, & inhabilitatem ad ea, pro ut constat ex cit. Bulla Sixti V. quæ etiam harum

pœnarum absolutionem sedi Apostolicæ reservat cum derogatione, Trid. *sess. 24. c. 6.* ita, ut etiam si Simonia sit occulta, nihil circa absolutionem ab ea, possit Episcopus, Reiffenst. *cit. n. 262.*

Quæst. 108. Quæ pœnæ in jure statuta contra Simoniam admissam in religionis ingressu?

Resp. Tres sequentes; prima, quòd tam dantes, quam recipientes aliquid simoniacè pro ingressu & receptione in religionem incurrant ipso facto excommunicationem, si sint personæ sæculares, *extrav. 1. de Simon.* & si Capitulum seu Conventus consenserit in illam Simoniam, ipso jure suspensionem generalem ab officio capitulari quoad jurisdictionem & administrationem ecclesiasticam, non quoad alia munia, cit. *extrav. 1.* Secunda, quòd simoniacè suscepti per *c. veniens de regul. & c. quoniam. h. t.* jubentur de suo monasterio ad aliud artius expelli ad agendas pœnitentiam sine spe restitutionis; quòd etiam vi cit. *c. quoniam*, intelligendum de Abbatibus, & majoribus monasterii personis, quamvis tam hi, quam privatæ personæ in certis casibus dispensativè remanere in suo monasterio, sed nec inde exire teneantur, priusquam per superiorem compellantur, se ad aliud monasterium conferre, ad quòd compelli nequeunt, nisi de commissa Simonia convicti & condemnati, Castrop. *p. 23. n. 1.* citatis Ugol. *tab. 1. c. 16 §. 4.* Less. *l. c. n. 132.* Suarez. *cit. c. 57. n. 8.* Tertia, quòd incurrant infamiam juris, & consequenter fiant irregulares, dum delictum est notorium notorietate juris aut facti, *Extrav. 1. h. t. §. certum.* Theaur. *de pœn. Eccles. p. 2. v. Simon. c. 10. n. 2. & 3.* Reiffenst. *h. t. n. 225.* Porro hic sequentia notanda: primò, quòd etsi Simonia incurrat statim per ingressum Simoniacum in novitiatum, præfatæ tamen pœnæ juris non incurrantur, nisi secuta professione, seu dicto ingressu completo per professionem. Unde regulares, si simoniacè pecuniam, vel quid aliud promissum non recipiunt, aut receptum restituant ante professionem, vel etiam ad sæculum redeuntés professionem non emittant, dictam suspensionem non incurrunr, nec infames, nec irregulares, nec excommunicati fuerunt aut sunt; ita Castrop. *l. c. n. 3.* Pirh. *h. t. n. 71.* Reiffenst. *n. 255.* Secundò, quòd, ut Less. *l. c. n. 131.* ex Navar. & Silv. apud Castrop. *l. c. cit. Extravag. 1.* saltem quoad pœnam excommunicationis non sit recepta. Tertiò, quòd secuta professione, etsi dictæ pœnæ incurrantur, ea tamen non sit invalida, & consequenter talis simoniacè professus ad sæculum redire, & nubere nequeat, licèt mandante legitimo superiore ad artius monasterium transire debeat, Less. *l. c.* Sanchez. *l. 2. consil. c. 3. du. 104. num. 5.* Navar. & alii. Quartò, quòd etsi moniales (idem est, de aliis regularibus) monasterii habentis jam sufficiens reditus pro sustentandis etiam de novo ingredientibus, Simoniam committant juxta dicta supra, si pro ingressu in religionem temporale quid exigant, etsi dicant, se id facere seu exigere loco dotis ad honestam ingressæ sustentationem, non tamen, ut asserit Reiffenst. *h. t. n. 256.* incurrant dictas pœnas; vide de hoc Pirh. *h. t. n. 71.*

Quæst. 109. Quis sit Judex competens in crimina Simonie?

Resp. In crimine Simonie cognoscere, & de eo definitivè pronunciare, seu esse Judex, nequit Sæcularis, seu Laicus, sed solus Ecclesiasticus, etsi

reus

reus sit Laicus; cum obiectum illius, & consequenter causa sit spiritualis, cujus cognitio & sententia pronuntiatio iuxta c. 2. de iudiciis, pertinet ad solos iudices Ecclesiasticos ita cum communiter recepta Gloss. in c. cum sit, de for. compet. V. malefactores. Abb. ibid. Clar. l. 5. §. Simonia, num. 7. Pirh. h. t. n. 142. Reiffenst. n. 348.

Quest. 110. Quisnam possit esse accusator & testis in hoc crimine?

1. Resp. ad Primum Accusator in eo esse potest quilibet Catholicus, etiam servus & criminofus, ut constat ex c. si dominus, h. t. idque speciale in crimine Simoniae, ut etiam servi acculare possint dominos Simoniacos, cum aliis servi regulariter stare non possint in iudicio, iuxta L. vix certis, ff. de iudic. Abb. in c. si dominus n. 2. item meretrix, quae aliis ad accusandum vel testandum non admittitur, uti nec ad actus alios legitimos propter vitiatum l. 29. c. ad L. Juliam de adult. l. 3. §. Lege Julia, ff. de test. Ex quibus etiam colligitur, quod sub generali dispositione, qua criminofus ad aliquos actus admittuntur, non admittitur meretrix, nisi de ea caveatur, ut Abb. l. c. num. 3. Pirh. h. t. n. 143. in fine. Modò tamen criminofus non sit praefectus ab Ecclesia per sententiam canonis vel iudicis, non suspensus vel interdictus ut Gloss. in cit. c. si dominus. V. ad accusatorem. Pirh. l. c.

2. Resp. Ad Secundum, sicut quilibet aliis de jure habilis ad accusandum, v. g. criminofus, potest esse accusator; ita etiam testis esse potest contra Simoniacos, modò non sit capitalis hostis rei aut conspirator in eum. c. Heli. c. per tuas, h. t. & ibi DD. communiter. Et hoc praecipue si criminofus sit emendatus, cit. c. per tuas, nisi forte sit perjurus, cum is etiam emendatus non admittatur ad testificandum; cum, qui semel perjurus timeatur rursus perjuraturus, arg. L. si qui §. 3. ff. de accus. item Gloss. in cap. per tuas. V. furti. Abb. ibid. n. 10. Pirh. h. t. n. 150. Reiffenst. num. 351. iuxta c. parvuli, caus. 22. q. 5. & c. testimonium, de testib. Non tamen criminofus plenè probant sine adminiculis vel aliis indicis, arg. cit. per tuas. & Abb. ibi. n. 4. Pirh. n. 150. Reiffenst. n. 350.

Quest. 111. Quinam absolvere possint ab excommunicatione, suspensione, & depositione incurfa ob Simoniam?

1. Resp. Primò ob incurfam Simoniam commissam in provisione & receptione beneficiorum, ordinum, & ingressu in religionem absolvere potest solus Papa, utpote cui hac absolutio reservata, per extrav. 1. & 2. h. t. Ex speciali tamen Privilegio, etiam Episcopi & religiosi mendent, utpote quibus concessum absolvere a casibus Papae reservatis, modò non sit publica, & ad forum contentiosum deducta. Suar. l. c. c. 61. n. 4. Castrop. p. 8. n. 2. Reiffenst. num. 333. Pirh. h. t. num. 72.

2. Resp. Secundò à suspensione quoque, quā suspensus est Simoniacè Ordinem recipiens ab executione illius, uti & ab ascensu ad Superiores Ordines, & conferens à collatione ordinum absolvere potest relaxando hanc suspensionem solus Pontifex, utpote ei reservatam c. penult. de Simon. Suar. l. c. n. 5. & seq. Castrop. Pirh. h. t. cit. citra quod potestas delegata, seu Privilegium absolvendi ab ea in ordine ad dictos effectus competat mendicantibus. Quin & licet probabile censetur Suar. posse Episcopum

R. P. Lenz. Jur. Can. Lib. V.

dispensare in hac suspensione in ordine ad exercendos ordines alios legitime susceptos, aut etiam ad ascendendum ad Superiores Ordines, contrarium tamen censet probabilius. Idem dicendum de suspensione incurfa à capitulo & conventu regulari propter Simoniacam receptionem Religiosi, ait Castrop. cit. n. 2. in fine.

3. Resp. Tertiò: Infamia & depositio ab officio & beneficio ob commissam Simoniam inflicta, quòd non nisi à summo Pontifice aboleri possit, speciale est, quia haec poena ex suo genere perpetua sunt. Castrop. l. c. n. 1. Et haec de penis Simoniae jam incurfis. Quod enim attinet poenas ipso jure latas & per sententiam inferendas, nondum tamen inflictae, aut etiam latas, nondum executioni datas, ne inferantur aut executioni dentur, vel etiam perseverent tempore, pro quo latae fuerunt, solus Pontifex impedire potest, ita ut ab inferiore iudice impediri aut auferri nequeant; Quamvis tamen Castrop. l. c. probabile dicat, posse Episcopum impositam triennalem suspensionem ante transactum triennium auferre. De cetero dum Pontifex ante Simoniam commissam dispensat, ut poena ea commissam non incuratur, sensus non est, quòd dispenset quoad culpam, quod utique nequit, dum Simonia est contra Jus divinum, sed neque, dum Simonia est contra Jus Ecclesiasticum (in quo casu ille solus & inferior Praelatus non nisi ex commissione illius tacita vel expressa dispensare potest) item sensus non est, quòd manente Simonia tollatur culpa, cum id repugnet; sed quòd datio & receptio pecuniae, quae remanente obligatione legis esset Simonia, non sit Simonia. Qualiter autem Pontifex non soleat facile dispensare hac ratione contra Jus Ecclesiasticum, diceret paulò infra.

Quest. 112. Quis tollere possit inhabilitatem Simoniaci ad retinendum, vel denuò obtinendum beneficium Simoniacè obtentum?

1. Resp. Primò: Praeter Papam potest Episcopus, aliisque Praelatus dispensare, ut beneficiatus invincibiliter ignorans beneficium Simoniacè obtentum, adeoque bona fide à se receptum retinere, aut potius, postquam liberè illud resignavit, de novo ab Episcopo sibi collatum acquirere, si simplex est: Si verò praelatura vel dignitas est, aut curatum, non potest dispensante Episcopo illud retinere, aut de novo acquirere, nisi postquam prius collatum alteri denuò vacaverit. Abb. in c. 22. h. t. Castrop. l. c. n. 3. Pirh. h. t. n. 73. Reiffenst. n. 336. juncto n. 337. prout hac habentur cit. c. penult. de elect. & ibi. AA. Quod tamen cap. intelligendum esse asserit Reiffenst. de casu quo ob Simoniam ab altero commissam electio alicujus, vel collatio, per Sententiam fuit reprobata aut irrita declarata, ita ut, si in foro externo dicta reprobatio aut declaratio facta non fuerit, Episcopus etiam pro illa vice dispensare possit, ut dignitatem quoque seu beneficium curatum Simoniacè, bona tamen fide obtentum retinere possit, aut potius à se prius resignatum de novo obtinere, absque eo, quòd illud interea alteri collatum fuerit.

2. Resp. Secundò: Si beneficium quaecumque per alium obtentum fuit, beneficiato sciente, & tacite vel expresse consentiente, vel etiam ipso met Simoniacè procurante, Episcopus nec pro foro interno nec externo dispensare potest, ut Simoniacus talis hujusmodi beneficium retinere, aut idem hac vel alia vice de novo acquirere possit, id-

H

que,

que, etiam si Simonia esset occulta, ut Suar. cit. l. 4. de Simon. c. 61. n. 10. § 11. Less. l. 2. c. 35. du. 25. num. 140. Castrop. Pith. ll. cit. Reiffenst. num. 339. His non obstante Trident. sess. 24. de reform. c. 6. Ubi quod Episcopus habeat potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientes, excepta ea, quæ provenit ex homicidio voluntario, & absolviendi in foro conscientie ab omnibus casibus occultis, etiam Papæ reservatis. Cum hic casus non comprehendatur dicto privilegio; tum quia non est casus occultus pertinens ad absolutionem sacramentalem, tum quia non est censura aut irregularitas, sed quædam pœna vindicativa Simonie: à pœnis autem omnibus reservatis Papæ absolviendi potestas non detur Episcopo per Trident. ut Suar. cit. n. 11. tum denique quia hæc pœna inhabilitatis post Trident. inducta & reservata Papæ. Facultas autem concessa à Trident. non extendit se ad casus nova lege Pontificia reservatos Papæ, ut respondit Gregor. XIII. audita relatione congregationis Cardinalium, prout refertur per Farin. tom. 4. decisio. Rota. fol. 77. ubi etiam refertur ipsa sacra congregatio. Declaratio in hæc verba: Episcopus, etsi à Simonia occulta absolvere possit, non potest tamen rehabilitare ad beneficium in posterum obtinendum, neque ad ea retinenda, quæ per Simoniam occultam retinetur &c. Ex quibus, ut addit Reiffenst. liquet, contrariam Sententiam in praxi nullatenus tutam, & consequenter nullatenus practicandam. Nihilominus tamen Castrop. l. c. n. 4. existimat cum Henriq. l. 13. de excom. c. 56. n. 1. Less. Suar. ll. cit. satis probabile esse, Episcopum posse in dicta inhabilitate dispensare, eo quod, ut Henriq. sic quædam quasi irregularitas. Ad declarationes quoque Cardinalium ait: illis non necessariò standum, ut expressè Sanch. l. 8. de matrimonio d. 2. n. 10. circa finem, uti & Vasquez. in 2. d. 177. c. ult. n. 73. ubi probat declarationes & decisiones Rote non habere vim legis. Ad hæc dictas declarationes Cardinalium facile intelligi posse, de inhabilitate ad beneficia illa obtinenda, de quibus privatus fuit per sententiam. De cætero distinctionem illam quam Castrop. num. 6. dicit afferri à gravibus AA. quod nimirum Episcopo dispensante in impedimento, ob quod collatio beneficii fuit irrita, maneat valida, si collatio pertinet ad ordinarium; secus si spectet ad Pontificem, cui reservata, ait omnino reprobari ab AA. quos magno numero citat.

Quest. 113. Quis absolvere possit ab interdicto ingrediendi Ecclesiam incursum à Simoniacò ordinante?

Resp. Possè id solum Papam, quippe qui sibi soli reservavit hanc absolutionem. Castrop. l. c. n. 2. in fine. Dum aliàs ab omnibus aliis censuris, si publicæ non sint, vel ad forum contentiosum deductæ, absolvere possit Episcopus, vi Trid. Sess. 24. de reformat. asserit idem Suar. cit. num. 11. non obstante Bulla Pii V. hanc facultatem prohibente, dum ea, ut idem cum Sa V. Simonia q. 12. & Less. l. c. du. 24. n. 134.

Quest. 114. An & ex quibus causis Papa dispensare soleat in pœnis Simonie?

Resp. Primò: Quamvis ut licet dispenset, in illis requiratur causa aliqua, sic exigente bono communi & ordinato Ecclesiæ regimine;

si tamen sine causa in lege sua dispensaret, & contra eam ageret, non peccatum eum mortaliter, seculo scandalo, aliave extrinseca ratione, & validam esse dispensationem, censet Castrop. l. c. n. 11. citans pro hoc Sanch. l. 8. de dispens. d. 17. n. 28. & d. 18. n. 7. Less. cit. c. 35. du. 5. n. 34. Valent. 2. d. 7. q. 5. p. 9. in fin. Rodriq. tom. 1. sum. 2. edit. c. 237. Nav. in sum. c. 25. n. 5.

2. Resp. Secundo: Rarissimè tamen in dictis pœnis solet dispensare, etiam si gravissimæ allegentur causæ, teste Pyrrho Corrado versatissimo & summè practico in curia, ut de eo ait Reiffenst. h. t. n. 343. hac allegata hujus difficultatis dispensandi ratione: quod curia Romana summè hoc vitium execrata, & misericordia indignum reputans, ordinaria negatione dispensationis ab illo committendo deterreat. Si tamen quandoque in illis pœnis dispenset Papa, reus illius non tantum absolvitur ab omnibus censuris, sed etiam dispensatur ab inhabilitate ad idem & alia beneficia retinenda & obtinenda, simulque redditur immunis à restitutione fructuum perceptorum.

3. Resp. Tertiò: Inter alias verò causas pro hac dispensatione obtinenda serviunt scandalum in dimissione beneficii timendum, & paupertas supplicantis. Quondam autem vel cum quibus ex istiusmodi causis dispenset, certa regula non extat, unde, ut ait Reiffenst. reus quidem tentare & supplicare potest pro dispensatione, committere tamen debet, num mentem Cardinalium hic & nunc ad petitam gratiam concedendam movere velit.

Quest. generalis 115. An hoc ipso, quod Papa inhabili conferat beneficium, censetur cum illo dispensare?

Resp. Affirmativè, si Papæ constet esse inhabilem, ne aliàs in vanum & frustra fecisse collationem dicendum sit. Abb. in c. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. n. 8. Felin. in c. preterea. de testam. n. 7. Navar. in opus. de datis & promiss. not. 7. n. 15. Covar. reg. peccatum. p. 2. § 8. n. 9. Molin. tom. 1. de just. tr. 2. d. 92. §. illud animadvertendum. Suar. l. 4. de Simon. c. ultim. n. 14. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 9. Siquidem generale est principium, quod quotiescumque impedimentum est juris humani, & legislator scienter impedimentum admittit ad actum, præsumatur in eo animus dispensandi, & inducatur vera dispensatio, etsi Legislator seu Princeps potens in eo dispensare, non præmiserit causæ cognitionem. Ut si Papa scienter admitteret irregularem ad ordines vel beneficia, aut jure humano impeditum jungeret Matrimonio, vel Rex inhabilem (puta Servum) judicem constituat, Castrop. l. c. cum Sanch. l. 8. de Matrim. d. 4. n. 2. & aliis probantibus id ex L. Barbarius. ff. de officiis præsidis. & L. quidem. ff. de rejudicata; Qui & asserunt procedere id ipsum non solum in supremo Principe, sed & in inferioribus Prælati respectu eorum, cum quibus dispensare possunt. Non tamen etiam supremus Princeps conferendo beneficium inhabili, ab eo aufert absolute inhabilitatem, sed solum pro ea vice, seu ad solum illum casum, & respectu illius beneficii tantum. Castrop. l. c. num. 10. Quemadmodum etiam, ut idem, dum dicitur Clement. unic. de sententia excommunicationis, Pontificem communicando cum excommunicato, non censeri illum absolvere ab excommunicatione, nisi id exprimat, id ita intelligendum, ut per hoc non absolvat absolute ab excommunicatione, quod tamen non impedit, quò minus

minùs suspendat effectum excommunicationis pro illa vice, ne scilicet excommunicatus peccet communicando cum ipso Pontifice, neve in excommunicationem minorem propter illum actum incidat.

Quest. 116. Quo recurrendum pro petenda & obtinenda absolutione & dispensatione à Pœnis Simonie, & qualiter concipienda supplicatio?

1. **R**esp. ad Primum, si Simonia sit publica, adeoque dispensatio necessaria etiam pro foro externo, eaque reservata Papæ, recurrendum est ad Datariam Apostolicam, & supplicatio consignanda summo Datario. Si verò est occulta, adeoque dispensatio necessaria pro solo foro interno, recurrendum est ad S. Pœnitentiariam, inscribendaque supplicatio Cardinali summo Pœnitentiaro.

2. **R**esp. ad Secundum, in supplicatione præter alia, exprimendi fructus ex beneficio Simoniacè obrento percepti, & consignandi summo Datario, quamvis, ut Corradus in *prax. dispens. l. 5. c. 9. n. 13. & 14.* Hodiedum super illis consignatis fiat transactio, ita ut ex illis pars tertia vel etiam major remittatur delinquenti, prout visum fuerit, Datario. Dein ut casus una cum causis dispensandi exactè in ea exprimatur, consultum, ut Reiffenst. *h. t. n. 345.* ut his expostis alicui procuratori generali vel alteri bono practico scribatnr, ut vel ipse supplicationem juxta stylum curiæ formet, vel ab alio practico formari faciat, ne vel ex hoc ipso defectu supplicationis minùs aptè ad stylum curiæ conceptæ gratia dispensationis denegentur.

Quest. 117. Quæ forma servanda in ipsa

absolutione & dispensatione, ejusque executione?

1. **R**esp. ad Primum: Ad valorem dispensationis in pœnis Simonie, nulla certa forma præscripta, unde, si Episcopus utatur verbis, quæ sufficienter exprimant voluntatem dispensandi, censetur hoc ipso validè dispensasse. Castrop. *l. c. num. 8.* quod ipsum in dispensatione Pontificia à fortiori locum habet. Ad absolutionem quoque & dispensationem à confessario ex commissione faciendam, nulla requiritur certa forma præscripta, unde satis est adhibere verba, quæ exprimant tolli pœnas. Quamvis tamen ad tollendas censuras, aliasque pœnas adhibendum verbum *absolvo*. Ad tollendam irregularitatem verbum *dispensatio*. Porro formulam, quæ uti potest ad ritè exequendam commissam sibi dispensationem, ponit Reiffenst. *n. 347.* quam lege apud illum.

2. **R**esp. ad Secundum: De cætero in executione dispensationis Apostolicæ in pœnis Simonie in solo foro interno à pœnitentia datæ diligenter attendendus & observandus tenor literarum dispensationis, in quibus si circa restitutionem fructuum non dispensatur, injungi solet confessario, ut cum Simoniaci non dispenseret, priùsquam fructus ex illo beneficio indebitè perceptos in totum restituere, vel si in præsentiarum ob ejus paupertatem non potest, se restitutum promiserit, cum primùm poterit, etiam cum aliquali suo incommodo & indigentia. ut Corrad. *l. c. c. 11.* Item non dispenseret, priùsquam beneficium Simoniacè acceptum dimittat, & novam illius provisionem à confessario per S. Congregationem deputato pro foro conscientie obtineat.

TITULUS IV.

Ne Prælati vices suas vel Ecclesias sub annuo censu aliis relinquunt.

Quest. 118. An & qualiter Prælati vices suas vel Ecclesias sub annuo censu aliis relinquere possint?

Resp. Cùm Quæstio hæc varios sensus ingerere possit, separando manifesta à minùs claris, notandum primò, non venire in hanc Quæstionem; num Prælati ipsas Prælaturas, Dignitates, officia & beneficia Ecclesiastica cedere, & in alios transferre possint pro pretio, sive simul ac semel soluto, sive annuatim certum censum pendendo; constat enim apertè, id Simoniacum esse, ratione spiritualis jurisdictionis, potestatis, administrationis, regiminis animarum illis annexis. Secundò posse ac debere Episcopum Vicario suo Generali committere jurisdictionem suæ diocesis, præstando illi annum stipendium seu salarium ex camera episcopali absque eo, quòd ipse eam dimittat. Quòd aliud longè est, quàm Episcopum relicta sua jurisdictione, vel potius retentâ illâ habitualiter, ejus exercitium concedere alteri, ac ita illi suas vices, accepto ab eo annuo censu committere, uti olim fuisse consuetudinis constat ex *c. 1. 2. 3. h. t.* quam consuetudinem ibidem Papa vocat enormem, ac reprobatur utpote venditionem hujus exercitii in se spiritualis adeoque Simoniam continentem. Præ-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

terquam quòd id cedat in gravamen subditorum, dum hac occasione Commissarii istiusmodi officiales, ut ultra pecuniam, quam pendere debent Episcopo, lucrentur aliquid, faciliè extorquent per fas & nefas à subditis pecunias, ac ita judicia pervertuntur ab iis, loco pœnæ personalis seu corporalis pecuniam ex rebus impositam exigendo; ut cum Abb. in *c. 1. h. t. n. 4.* Azor. *p. 3. l. 12. c. 14. q. 1.* Pirh. *h. t. n. 2.* ob quam rationem prohibetur quoque, *Auth. ut Judices quoquo suffragio.* venditio jurisdictionis temporalis, cùm, etsi id Simoniacum non sit, sit tamen turpe & illicitum lucrum. Atque ita etiam in Concil. Trid. *sess. 25. c. 11. de reformatione.* Sancitum & prohibitum jurisdictiones Ecclesiasticas seu facultates nominandi aut deputandi Vicarios in spiritualibus locare, uti & illarum conductores eas per se aut alios exercere, ne alias concessionibus istiusmodi etiam à Sede Apostolica factæ censeantur subreptitiæ. Sed neque pro jurisdictionis Ecclesiasticæ locatione facit, quòd pro remissione jurisdictionis, quam in Ecclesiam vel Monasterium aliquod habet Episcopus, is annuam pensionem exigere & recipere posse videatur, vi *c. constitutus h. t.* nam & ipsum illicitum & Simoniacum est, cùm paria sint, quòd ad Simoniam concedere & remittere jurisdictionem pro pretio. juxta *c. venient de test. & attest. jundâ Gloss. v. remittere. & c. querelam.*

H 2